

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN PEDAGOGIC AL SURDO-MUȚILOR DIN ȚARĂ

Director: V. DIMITRIU-LEORDA || Redacția și Ad-ția: Cal. 13 Septembrie No. 8 București 6

Cea mai mare zi a Românilor

Mai departe...

EMIL MICLESCU

Anul acesta, ziua de 8 Iunie va fi sărbătorită cu un deosebit fast. Pe lângă programul obișnuit din alți ani, Ministrul Instrucțiunii a dispus acum ca tineretul școlilor să participe în mod obligator la marea manifestație. Astfel elevii, studenții, cercetașii, arcașii, străjerii, și tinerii O. E. T. R. de sub conducerea d-lui general Manolescu, precum și toate societățile culturale, sportive și de educație, vor forma un bogat program în această zi, care se va desfășura oficial înainte de amiază în fața Suveranului, iar după amiază zilei, cu diferite producțiuni și seara retragere cu torțe.

Algerea, precum și însemnătatea mare ce se dă acestei zile, este cum nu se putea mai potrivită. Căci această zi concretizează înțai suirea pe tronul Țării noastre a Regelui Carol al II-lea, dorit de toți Români, care însușește tinerețea, energia, cultura și simțul chibzuit al conducerii. Apoi, după cum „Zece Mai” este sărbătoarea amintirii trecutului nostru istoric, tot astfel, această zi este aleasă pentru ca să sărbătorim efortul de muncă și planul de viitor al poporului român.

Ce poate fi atunci mai însemnat și mai înălțător pentru om, cât sărbătorirea muncii sale?

La „Zece Mai”, am sărbătorit, așa cum trebuia faptele mari și glorioase ale părinților, moșilor și strămoșilor noștri, întărind în chipul acesta în inimile fragede ale tineretului dragostea de neam și iubirea de patrie.

Acum, la 8 Iunie, venim să completăm acest elan prin verificarea aportului nostru de muncă la temelii

țării, stabilindu-ne planul unui trai mai ușor de viață și unire spre înălțarea la civilizația în care suntem sortiți să ne ridicăm.

Având în fruntea țării un om superior, de seama Regelui Carol II-lea, care cu inteligența Sa scripitoare, face să strălucească Coroana Națiunii Române pe tot globul pământesc datorită suntem cu toții să stăm neclintii în jurul Lui, neprecupețind munca, să săltăm tot mai sus edificiul Statului nostru, înălțându-l spre lumină până în zare și împodobindu-l cu florile frumoase ale civilizației superioare.

Fie dar ca ziua de 8 Iunie să cimenteze în inimi această credință și să ne fie un nou punct de reconfortare și de sforțare cu noi puteri în înălțarea Neamului românesc.

Să trăiască Regele Carol II-lea, să trăiască vâstarul ce-l va urma opera, Voevodul Mihail, să trăiască Familia Regală și Poporul românesc pentru izbândirea acestei frumoase nezuinți!

Răsăritul Nostru

Sportive

GERMANIA. La 29 și 30 Iunie a. c., va avea loc campionatul sportiv al surdo-mușilor din Anglia și Germania.

În acest scop, Federația surdo-mușilor germană, a fixat numărul participanților. Dăm mai jos numărul lor să văză surdo-mușii din țara noastră cât de bine și ce atenție dau surdo-mușii din țările străine acestei opere educative.

Pentru atletism 20 persoane: natație 20; fotbal 16; tenis 6; etc., Numai din numărarea acestora se observă că surdo-mușii din alte țări practică sporturile pe scară întinsă în toate ramurile.

În continuare cu cele arătate în „Pohod na arest” din numărul trecut, referitor la starea revoltătoare dela școala surdo-mușilor din Focșani și în urma unei cercetări a trecutului ei, scot întrebarea: Unde este vinovăția din care isvorăște răul tratament față de ea și de elevii ei? Răspunsul e clar ca lumina zilei. Toată vinovăția nu-i în localitate. Ea este mai sus, este acolo unde — cum am spus — cumularzii și sinecurile apar pe străzi luxoase ca trântorii la urdiniș pe timp frumos.

Școala aceasta este scoasă din atențiunea sprijinitorilor ei legali. Controlul asupra ei a dispărut complet iar buna voință de a o ține în bună stare morală și materială nu mai apare la orizontul ei sărăcit de fondurile proprii, strănse cu sacrificii de ea și pentru ea.

Nenorocul a făcut ca la aceasta să se adauge și lipsa de suflet degajată, de la război încoace, de nepăsătoare și interesate conduceri, creațiuni de cluburi, tolerate, fără o supraveghere de undeva și deci fără teamă de sancțiuni.

Astăzi, oricui ar trece pe lângă ea îi miroase a cadavru: e slăbită. Ea nu mai posedă dulciurile de altă dată, izvoare de infruptare a unor ficțiuni din controlul gestionar și nici fondul pe care și-l agonisise singură. Azi toți se feresc de ea ca de un stârv; doar un cloncan adus pe aripi centrale și dresat parcă inadins, mai stă împrejurul ei gata să-și înfigă ciocul în trupu-i ciopârțit.

În această stare a fost găsită de un suflet al lui Dumnezeu, doamna Săveanu, care, cuprinsă de durere nu de orgoliul caracteristic potențailor zilei, în iarna 1934, printr-o colecție adună multe obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte și lenjerie pe care apoi le-a împărțit micilor surdomuși ce stăteau goi și rupți în clasele lor friguroase.

Socotim că într-o țară, în care o școală cu vechime de 70 de ani — între puținele de acest fel — ajunge la o situațiune atât de deplorabilă nu putem constata de cât o coborâre a nivelului moral a acelora care alcătuiesc aparatul ajutător al unui Minister care toată viața lui a pus cel mai mare dor și cea mai puternică râvnă pentru progresul școlii românești și pentru cinstea ei.

PROFANER.

S'a stins încă în plină viață și vioiciune cu care natura — foarte rar — înzestrea o viață de om deja trecută de pragul celui de al 67-lea an de existență.

L'am mai văzut ultima dată cu opt zile înainte de a afla trecut la cele veșnice, plin de viață și totdeauna liniștit.

Nu mi-a fost dat să văd în lumea surdomușilor un om așa de bun, de duos, de demn, de corect și un caracter atât de nobil; calități ce impresionează în toată măreția lor cu cât ele gravitează în jurul unui om anchilozat de un crud destin.

Emil Miclescu a fost un om, un om în adevăratul înțeles al cuvântului.

Fiu de funcționar al Ministerului Instrucțiunii, Emil Miclescu era predestinat unei situații sociale înalte așa cum și ceilalți frați ai lui au atins situațiuni sociale frumoase (unul profesor universitar și alți doi generali — Adrian și Victor Miclescu).

Dar, un destin crud i-a rețezat tot viitorul încă din frageda copilărie: meningita, boală grozavă care

retează dintr'odată atâtea avânturi, speranțe și atâtea altele.

Cu toate acestea Emil Miclescu parcă conștient de ce era să fie, a rămas, până în ultima clipă a existenței sale, un suflet de elită conștient al altor surdo-muși cărora le lipsește cu desăvârșire aceste frumoase calități, după cât am constatat din contactul zilnic ce îl am cu nefericiții tăcuți.

Școala, Emil Miclescu și-a făcut-o la Pantelimon unde — pe vremea lui Carol Davila — avea și o secțiune pentru instruirea surdo-mușilor. După absolvirea școlii Emil Miclescu intră în tipografia „Cărților bisericesti” unde a muncit cu râvnă și devotament timp de 47 ani până în 1926 când a fost scos la pensie.

La înmormântarea sa, unde și Societatea amicală a surdo-mușilor a luat parte, un delegat al Tipografiei „Cărților Bisericești” a ținut o emoționantă cuvântare arătând meritele, modestia, corectitudinea și mai ales disciplina exemplară a celui adormit întru Domnul.

V. D. Leorda

Note pedagogice

Spiru Haret și școala surdo-mușilor

Nu știm cine a fost inițiatorul. În tot cazul, putem spune că acela merită să i se ridice și lui o statuie. Când din indolență și tâmpenia în care ducem viața, — fără niciun sentiment de recunoștință pentru acei ce se consacră binelui țării, — se mai ridică câte unul, care să încrusteze în inimi acte de pietate, care să servească de exemple celor ce ne conduc,

socotesc că acela merită multă atenție, chiar de cât cel în cauză.

Deci cine a luat inițiativa să înalte statuie lui Spiru Haret în rând cu Eliade Rădulescu și Gheorghe Lazăr, a făcut cea mai frumoasă faptă.

Căci Spiru Haret este ca mai mare personalitate, care

(Continuare în pag. II-a)

Un surd la militarie

Imi făceam stagiul militar la un regiment de dorobanți din nordul Moldovei. Am avut marele noroc de a cădea tocmai la acel regiment, căruia i se dusese faima de a fi unul din cele mai disciplinate regimente din țară. „Mare bucurie, nu-i așa?” Ajungând la regiment, avui o și mai mare surpriză; fusei repartizat la o companie, al cărei nume rostit băga groaza în soldați, se temeau bieții de ea ca dracul de tămâc. Vedeți dumneavoastră; nu era de ajuns ca întreg regimentul să fie disciplinar, dar mai avea și o companie disciplinară, la care în timpul instrucției erau repartizați așa

zișii „chiulangii” — vorba să fie, căci de fapt la această campanie se repartizau toate momăele regimentului, toți neputincioșii și toate slăbiciunile, a căror comandanți ca să scape de ei îi vărsase la compania noastră sub cuvânt că sunt „chiulangii” și să se facă cu ei instrucție „la cataramă”. Dreptu-i, că la compania noastră să fi fost un soldat și strâmb din naștere, căci după un timp de regim, îl vedeai drept ca lumânarea și Doamne ferește nu și-ar mai fi amintit c'ar fi fost strâmb vreodată.

Cât timp am făcut instrucția T. R., mi s'a părut militară o jucărie. După ce

terminai cu ea am intrat în corpul faimoasei companii. Până la venirea recruților, a mers totul destul de bine, oamenii companiei erau o parte prin concedii iar partea rămasă erau toți oameni vechi deprinși cu militară, așa că nu avui prea multe greutăți. Însă, odată cu venirea recruților, a început adevărata militarie; pe cât de adevărate se putea să fie la compania mea. Vezi de ei să fie bărbierii, să fie spălați, echipați cum trebuie, să aibă toți nasturii și toate țintele la bocanci și câte și mai câte din astea. Ori, vedeți că lucrul nu era tocmai o jucărie, fiindcă erau unii dintre ei așa de cuminti, că în cuminenția lor îmbrăceau (să-mi fie cu erfare) pantalonii cu fundul

înainte, iar alții umblau besmetici prin companie căutând, Doamne ferește de așa cuminenție, — cheia, și câte alte blasgonii mai făceau bieții de ei în cuminenția lor. Cu chiu cu vai s'au terminat și acestea și începurăm instrucția la câmp. Două săptămâni au mers cum au mers, după ele însă au început să se verse la compania noastră toate mândrețile regimentului. Ne luau soldații noștri cei mai buni și-n schimb primeam toate pașachinele celorlalte companii. După alte două săptămâni nu mai era aproape nici unul din oamenii noștri în companie. După aceste două săptămâni, era atât de frumoasă compania noastră, încât o reprezentare de circ cu oa-

menii ei ar fi avut cel mai mare succes posibil: vă închipuiți dumneavoastră. Grupușoara mea în special era atât de frumușică de „la soare te puteai uita dar la dânsa ba” — unul era nalt cât o prăjină și așa de gras încât, mumiile egiptene văzându-l s'ar fi speriat de el, altul mic și cocârjat, unul strâmb de o mână, altul de un picior și așa vă zic mai toți aveau câte ceva de admirat. Hainele curgeau depe ei de credeai că sunt sperietori și nici decum oameni, barem la cel lung nici n'a găsit compania haine pentru el, îi eșiau mâinile din mâneci depe la jumătate afară, iar picioarele îi erau aproape goale.

(Continuare în pag. II-a)

Informațiuni

Aflăm din „La Gazette des ni la sfârșitul acestui an „Sourd-Muets”, fericitul eveniment ca Institutul protestant al Surdo-muților din Strasbourg Neudorf va împlini la sfârșitul acestui an școlar 50 de ani dela înființare.

Cu această ocazie, Sâmbătă 8 Iunie, va avea loc o mare serbare dată numai de surdo-muți.

Dar aceasta nu produce niciun interes față de altă însemnătate a prășnirii semi-centenarului de existență educativă. Institutul organizează cu râvnă o expoziție, care va cuprinde numai lucruri de artă executate de către surdo-muți ce și-au câștigat instrucția și educația în acest institut.

Va fi un frumos exemplu de apreciere a produsului unei instituții care ar putea fi imitat și la noi în țară, nu numai de către surdo-muți, dar și de celelalte instituții, căci numai așa se poate cunoaște de cât folos este o școală.

Japonezii au început să bată recordul în toate direcțiile. Asta dovedește că voința este totul în ridicarea oamenilor și popoarelor, căci cine se îndoaie și poate contesta că Japonezii nu sunt cei mai stăruitori în muncă de cât toate celelalte popoare din lume.

Iacă de pildă nici surdo-muții din această țară nu se lasă mai pre jos. Ei au întocmit almanahul special pentru surdo-muți, care cuprinde 900 de pagini și se află în prezent sub presă.

Această lucrare este o adevărată enciclopedie în ceea ce privește pe surdo-muți. Cuprinde în el pagini de învățăminte medicale, sociale, educative, de sport, etc., formând astfel un formidabil document, care a pretins muncă și răbdare mare.

Ne-am ocupat în numărul trecut al ziarului nostru de surdo-muții șomeri, care vagabondează mai ales străzile orașelor, fără să aducă vreun folos, chiar vrând să muncească.

Pe când la noi se petrec toate lucrurile acestea, șomând atâtea tineri capabili de a munci, și nar trebui, fiindcă țara noastră n'are procentul de populație raportat la întindere față de celelalte țări, mai adăogând și bogăția țării noastre, în alte țări rezolvirea problemei șomerilor a ajuns atât de satisfăcătoare, încât nu mai există șomeri nici dintre surdo-muți.

Cine e vinovat de aceasta nu-i mai numim căci singuri se știu. Noi le spunem cuvîn-

te adevărate, să deschidă ochii, și să lucreze mai mult pentru binele social, căci altfel va veni timpul, care ei nu-l cred posibil, când se vor răsturna toate, și atunci va fi vai de ei.

Moartea prematură a surdo-mutului Eugen Rouchel sculptor, ne-a intristat mult.

Eug. Rouchel a fost francez de origină, stabilit în ultimul timp în Dijon. El a adus servicii surdo-muților, scriind la ziarul „La Gazette des Sourd-Muets” și a îndeplinit funcțiunea de secretar al societății din Bourgoigne mult timp.

Deasemenea talentul său a fost apreciat, fiind socotit printre bunii sculptori în lemne.

Îi rugăm odihnă liniștită și iertare întru veșnicie.

Repetăm și în acest număr dorința noastră de a ajuta la premii pe surdo-muți ce se vor distinge la finele anului școlar. Aceasta pentru a încuraja categoria de tinerii surdo-muți, printre care se găesc multe talente, care dacă s'ar cultiva, ar aduce foloase țării și societății.

FINLANDA. Altă țară care face pregătiri în vederea acestui concurs este și Finlanda. Pentru că nu aveam sumele necesare, Soc. surdo-muților filandezii a lansat liste de subscripție publică, obținând în acest mod fonduri pentru a se putea prezenta la concursul dela Londra.

În afară de aceste state vor mai lua parte și încă altele. Se crede că vor răspunde cu prezența mai mult de 20 de țări. Va fi atunci o luptă interesantă între concurenți, dovedind fiecare țară progresul ce l-au făcut surdo-muții în această direcție.

Serbarea mondială se va desfășura la Londra între 16-24 August a. e.

Programul va fi următorul: Sâmbătă 17. Se va face primirea delegațiilor și recepțiile de bună sorire.

Duminică 18. Se vor executa curse ciclisme de întrecere la Șosea.

La 19, 20 și 21. Va fi ziua fotbalului și atletismului.

Joi 22. Ziua rezervată excursiunilor.

Vineri 23. Consursul de naționale și tenis.

Sâmbătă 24. Dimineața se va ține adunarea comitetului pentru decernarea premiilor și apoi închiderea concursului.

Trebuie menționat însă că programul de mai sus e numai provizoriu. Se poate întâmpla ca între timp să suferă modificări, adăogându-se la el și alte producțiuni:

Una din Duminicile Lunei Mai, este închinată ființei celei mai duioase și mai scumpe, oricărui muritor este: Duminica, sau ziua mamei. În această zi, se cade ca fiecare muritor, tânăr sau bătrân, sărac sau bogat, să-și arate recunoștința sa față de aceea ființă care ia dat viața și l'a crescut cu o dragoste pe care dintre toți oamenii numai o mamă o poate avea pentru copilul ei. „Mamă!” este primul cuvânt pe care îl rostește copilul, tot pe a o chema atunci când a ajuns la grelele cumpene ale vieții precum și atunci când l'a ajuns ceasul din urmă. „Mamă!” este cuvântul care nu se uită niciodată. Aceste frumoase cuvinte despre mamă sunt spuse de preoți și mai ales de părințele D. Onciulescu: O mamă este fericită când își privește copilul său, dormind, ca un înger, și când se deșteaptă plângând cu câtă dragoste îl liniștește strângându-l cu duioșie la sânul ei. Pentru copilul ei mama nu-și cruță nici sănătatea și nici viața, zilele sunt pentru el, iar nopțile îi sunt mai mult de nesomn decât de odihnă.

Cine însă poate prețui oboseala mamei atunci când copilul ei este bolnav? Cine poate descrie jertfa neîntreruptă a mamei, când e gata să-și dea viața pentru a o salva pe a copilului ei, așa de scump.

Și în Sf. Scriptură scrie că: „numai iubirea lui Dumnezeu, poate să întrecă iubirea de mamă”.

Dar, numai aceste mame sunt sârbătorite în această zi, mamele cari au înțeles pe deplin chemarea lor dată de Dumnezeu și au îndeplinit-o.

Or fi ele multe mamele vrednice, și cu atât mai mult trebuie să le cinstim, căci numărul lor scade pe zi ce trece luându-le locul mamele de naturate și criminale, cari își leapădă rodul sânelui lor și cari închid ochii la tot desmățul odraslelor lor. Nu aceste mame se sârbătoresc în această zi, aceste mame cari amblă cu buze înroșite și cu obraji vopsiți, în inimă cu mai multă dragoste pentru un câine pe care îl țărăe de lanț, să le însoțească în hoinărerile lor, decât față de copilul lor pe care îl lasă plângând acasă.

Așa zice cu durere un preaslăvit și cucernic părinte:

„Aceste mame, nevrednice de numele ce-l poartă, își câștigă nu numai osânda oamenilor ci și a lui Dumnezeu și de ea nu vor scăpa fiindcă mare răspundere își cau”. Aceste sunt rostite nu numai

Ziua mamei

de acest părinte ci și de multe alte fețe bisericesti, cari au văzut cu ochii lor aceste lucruri și și-a produs multă întristare.

Dar, oare de ce nu coboară un Preasfințit și în rândurile mamelor surdo-mute, ca să rămâie uimit de cele ce ar vedea și să-și cânte osanalele și asupra noastră, celor nepomenite de nimeni. Căci dacă o mamă normală vrednică e de a fi laudată, apoi o mamă surdo-mută o merită aceasta de zece ori mai mult. Căci cât îi e copilul în fașe, mama surdo-mută nici într-o noapte nu are somn, ei îi trebuie ochii să-i fie urechi, și pe aceștia nu are voie să-i închidă nici ziua și nici noaptea. Ori câte mâini ajutoare ar avea, somnul nopții nu și-l sacrifică nimeni, decât mama. Și apoi când crește copilul mai măricel, ce face mama surdo-mută când vrea să-și crească copilul cu frica lui Dumnezeu. Ea care singură nu poate rosti o rugăciune? Căci în școlile noastre

de surdo-muți, se predă ori ce numai învățământul religios. Pe aceste mame le-am văzut împreună mâinile odraslelor lor, arătându-le cu mâna bolta cerului, iar copilul văzându-și mama în a cele clipe smerită și umilă își ea și el aceiași atitudine uitându-se cu ochii la cer sau la vreo icoană de pe pereți zugrăvită cu chipul vreunui Sfânt. Așa își crează mamele surdo-mute copii lor greu de tot până-i văd frumos în rândul oamenilor. Cunosco copiii din părinți surdo-muți, cari au urcat diferite trepte sociale și cunosc numerele acestor copii. Oare în această zi mare tuturor își arată și ei recunoștința lor față de aceia care le-a dat viața și care față de celelalte mame s'a chinuit de zece ori mai mult până a ajuns să-i vadă ceia ce sunt, vor ei să-și mai recunoască pe mama lor surdo-mută?

Silvia V. Dimitriu-Leorda

Spiru Haret și școala surdo-muților

— Urmare din pag. 1-a —

a avut-o școala românească până azi. Figura sa este atât de adânc întipărită în sufletul poporului, încât nici surdo-muții nu sunt străini de numele lui. Dacă numele lui Spiru Haret circula azi în planul preocupărilor școlii românești, apoi și pentru surdo-muți este tot atât de actual și de curent.

În anii consacrați școlii Spiru Haret a îmbrățișat deopotrivă toate problemele învățământului fără să neglijeze și pe surdo-muți.

Ca să fim dreți în comparația ce facem între activitatea lui Spiru Haret și a actualului ministru al instrucțiunii, d-l Dr. Angelescu, putem spune, că multe din meritele acestuia, le găsim și la actualul ministru, dar pe când Spiru Haret privea problemele școlii într-o sferă mult mai largă, d. Dr. C. Angelescu este unilateral, preocupându-se prea mult de edificarea construcțiilor de localuri, și neglijând partea cealaltă a edificiului sufletesc.

Poate d. ministru se conduce de maxima: „Numai într'un corp sănătos se poate dezvolta un suflet sănătos”. Dar aici nu este cazul, căci știm din exemplul popoarelor vechi că educația poate da roade de multe ori mult mai

frumoase și sub cerul liber în plină natură.

Nu putem însă contesta adevărul că: situația critică morală și economică în care activează d. dr. Angelescu este mult mai grea de cât a lui Spiru Haret și de aci vin și greutatea mai mari.

Cât privește școala surdo-muților este neglijată până intr'atât încât a ajuns până la inexistență.

Numai Spiru Haret a fost singurul ministru al Instrucțiunii a dat atenția adevărată și acestei instituții. Și dacă școala surdo-muților s'a ridicat la înălțimea timpurilor de atunci se datorește lui.

Spiru Haret a adus învățământului surdo-muților fundamentale reforme pedagogice și metodice.

Dela moartea sa, această școală, care luase avânt și începuse să înflorească, cu timpul fiind neglijată a stagnat mereu până azi când funcționarea sa este aproape desființată.

De aceea, acum când i se desvelește statuia ce pietrifică chipul său în piața Universității, să fie văzut de toți și reamintit, ne răscolește mintea și îndeamnă să scriem aceste rânduri de recunoștință și închinare pioasă în fața memoriei sale, de către toți surdo-muții.

V. DIMITRIU-LEORDA

Un surd la militarie

— Urmare din pag. 1-a —

Pe lângă mândrețile de mai sus, m'a mai învrednicit D-zeu și cu doi surzi, unul barem numai de o ureche, dar celălalt pe care îl chema Burcă, surd, dar surd în toată firea, vorba ceia: „să-i tragi cu tunul la ureche și tot degeaba”. De vorbit, vorbea el, numai că surzise pe când avea vreo 16 ani și nevoind să-l crează domnii dela recrutare l'au trimis la regiment. Ni-l adusesse într'o zi majurul dela compania lui și cu jalbă în proțap spuse căpitanului că Burcă ar vrea să se eschiveze de militarie și se preface surd. Cum auzi acestea căpitanul se uită la Burcă cu atâta bunătate încât bietul începu să tremure ca varga și cum era domnul căpitan cam religios din fire, începu să-i înșire din calendar toți Sfinții la care ținea mai mult,

nu uită nici pe Dumnezeu precum și câteva părți din biserică și la urmă crezându-l flămând îi dădu și o prescură cât Burcă de mare. Burcă neînțelegând nimic, tremura și se uita de parcă atunci căzușe din lună. După ce termină domnul căpitan cu pomelnicul Sfinților mi-l dădu mie cu ordinul de a face din el în trei zile „gumi-elastic” și să-i desfund urechile, (de parcă aș fi fost eu medic). Eu spusesei că mai am un surd în grupă dar acela e cel puțin de o ureche, dar cu asta surd de amândouă ce să fac? Nu-mi ajută la nimic, să fac din el gumi-elastic și pace.

Îl luai pe Burcă și după ce îi arătai locul în grupă, crezând că tot se preface surd, mă furișai la spatele lui și țipai o dată cât putui, se cutremurase compa-

nia dar Burcă pace; înțelesei că-i surd dea binerea. A doua zi, decum sună deșteptarea, îmi dichisii mândrețea de grupă și plecai la instrucție într'un loc mai retras ca să nu se sperie frumuseii de ei de ceilalți gradați. Făcui cu ei câteva întoarceri, mare pacoste, când comandam la stânga, sau la dreapta, unii din ei se întorceau la stânga alții la dreapta, iar Burcă neauzind, se lua după cei mai mulți. Comandai la un moment dat „la stânga împrejur” ei se întoarseră cari pe la stânga, cari pe la dreapta, reușind să fie toți cu spatele la mine și Burcă... după ei. Ca un făcut, cade în aceiași clipă și căpitanul, dădui la înțeață aceiași comandă, ei se întoarseră ca mai înainte, iar Burcă neștiind după cari să se ia, rămase pe loc. Căpitanul văzându-l întors cu spatele, țipă la el: „măi soldat n'ai

auzit comanda!?”—eu răspunsei în locul lui, că e soldatul care ni-l aduse eri și că e surd. „Ce surd? care surd? Acel ce nu vrea să facă militarie? Stai că scot eu surzenia din el! Ducându-se la Burcă și luându-l frumusele de după cap, domnul căpitan se vede că învățase puțină denticică căci începu să facă puțină practică pe fălcile lui Burcă, după ce crezu că și Burcă a deprins această meserie îl lăsă zăpăcit de cap și întorcându-se la mine îmi dădu ordin să fac o sută de culcări cu „leneșii aștia” cum le spune domnia sa. După ce-i fugării puțin mai încolo, făcui cu ei sub ochii domnului căpitan întocmai o sută de culcări; acuma apăreau acuma dispăreau de pare că ne jucam dea uite popa nu e popa”. Unde-i al de face pe surdul?”—Eu singur nu știam unde e, mă dusei să-l caut, căpitanul și el, îl găsirăm ceva mai în-

colo într'o vâlcea stând pe burtă ca un broscoi. El ne mai văzând pe nimeni în jurul lui, crezu că toți sunt culcați și... stătea și el culcat. Căpitanul decum îl văzu începu să-i înșire pomelnicul Sfinților și crezând că n'a priceput bine lecția de denticică de adineori începu să o aplice din nou, de data aceasta cu mai multă râvnă, și drept mângâere îi mai dădu pe deasupra trei zile de carceră, ca să se odihnească. După toate acestea îmi adunai grupa și mersei la regiment, fiindu-mi milă de bietul Burcă, mă dusei la medicul regimentului și-i spusesei cazul lui Burcă, mă puse să îl aduc. După ace-l cercetă îi făcu certificatul necesar și-l trimise la spital. Se întoarse de acolo după vre-o zece zile predându-și efectele, îl găsiră în sfârșit surd și-l reformară.

Și astfel a scăpat Burcă de militarie și milităria de el.

Aurelian Popovici